

Public Participation in Preparing The 5-year Local Development Plan (2023-2027) of Suvarnabhumi Subdistrict Municipality, Suwannaphum District, Roi Et Province

Phra Winai Anantho^{1*}

¹ Roi Et Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: winai2543@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research article are (1) to study the level and comparison of public participation, (2) to study the principles of public participation. In preparing the 5-year local development plan (2023-2027) of Suvarnabhumi Subdistrict Municipality, Suvarnabhumi District, Roi Et Province. This research is mixed methods research. Quantitative research: The sample group was 378 people living in the area of Suvarnabhumi Subdistrict Municipality. The sample size was determined using Taro Yamane's formula. Statistics used in data analysis included mean, standard deviation. and inferential statistics for testing hypotheses, there is one-way analysis of variance (One Way ANOVA) and qualitative research: study the target group using in-depth interviews, from four key informants, content analysis techniques were used from interviews. The research results found that Level of participation, public participation in preparing the 5-year local development plan, the overall level was at a high level, including participation in decision making, participation in joint operations participation in benefits and participation in monitoring and evaluation. The results of testing the hypothesis of public participation in the preparation of the 5-year local development plan were different overall. People with different levels of education, occupations, and incomes. There are different types of participation and suggestions from the people regarding public participation in preparing the 5-year local development plan, they should participate in mobilizing forces together to prepare the development plan and monitoring and evaluation Promote the creation of awareness and morality.

Keywords: Public Participation, Preparation of a 5-Year Local Development Plan, Sub-District Municipality

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

พระวินัย อานนุโท^{1*}

¹ วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: winai2543@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน (2) เพื่อศึกษาแนวการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ จำนวน 378 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน สำหรับทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษากลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 4 คน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน และข้อเสนอแนะของประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี ได้แก่ ควรมีส่วนร่วมระดมกำลังร่วมกันจัดทำแผนพัฒนา และการติดตามประเมินผล ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและคุณธรรม

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี, เทศบาลตำบล

© 2023 JSDP: Journal of Spatial Development and Policy

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งระดับโลกและในประเทศจึงส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ การพัฒนาให้ก้าวหน้า รวมทั้งแก้จุดอ่อนที่มีอยู่และอุปสรรคในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะต่อไปอย่างรอบคอบ พร้อมทั้งประเมินศักยภาพของประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน สังคม และรวมไปถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจ ดูแลและทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่

และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใดให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในปัจจุบันหน่วยงานบริหารราชการต่าง ๆ ของรัฐได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของแต่ละชุมชนมากที่สุด หรือหากมีโครงการใดที่ประชาชนหรือชุมชนไม่เห็นด้วยก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาาร่วมกันได้แต่ที่ผ่านมาก็ยังมีประชาชนอีกหลายคนที่ยังไม่เข้าใจ หรือไม่ให้ความสนใจกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตน และพบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการด้วยกันคือ ปัญหาข้อจำกัดด้านเวลาที่จะเข้าร่วมปัญหาด้านกิจกรรม การขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วม การไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจกรรมหรือโครงการประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลของกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้ชุมชน เกิดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญในส่วนนี้ส่วนที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและชุมชนของตน ชุมชนใดมีความรู้และมีความเข้มแข็ง (สุชาติ พรุกเล็ก, 2564) เทศบาลเป็นหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น ซึ่งการเมืองการปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นรากฐานที่สำคัญในการปกครองประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญใกล้ชิดกับประชาชนเป็นอย่างมาก ในการบริหารงานหน่วยงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องกำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์และเป้าหมายในที่ชัดเจน โดยมีข้อควรคำนึงถึง คือ ศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ ต้องร่วมใจกันดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานเพื่อสร้างการยอมรับในการที่นำองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จตามทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนดไว้ (พระธวัชชัย สุนติธมโม (วรรณนาวิน), 2561)

เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ ตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งสุขาภิบาลตำบลสระคู อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2499 (ราชกิจจานุเบกษา) ฉบับพิเศษ หน้า 54 เล่ม 37 ตอนที่ 60 วันที่ 3 สิงหาคม 2499)ได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลสระคู ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 25 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 และได้เปลี่ยนแปลงชื่อจากเทศบาลตำบลสระคูเป็นเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ เมื่อวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน (เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ, แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566 – 2570, 2566) ต่อมาบ้านเมืองเจริญขึ้นและชุมชนหนาแน่นมากขึ้น และเพื่อพัฒนาและรองรับการบริหารและบริการประชาชน ตามหน้าที่ในการดูแลและทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ให้มีละมามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิได้มีการจัดทำแผนพัฒนา โดยได้นำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ พ.ศ. 2566 – 2570) ที่เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ ได้จัดทำขึ้นไปดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณสุข ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารและการปกครอง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการศึกษา ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมซึ่งมีความสำคัญมากในการปฏิบัติงานของพื้นที่เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิในการจัดทำแผนพัฒนา แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา มีแต่เฉพาะผู้นำชุมชน แกนนำภาคประชาชน และประชาชนบางกลุ่มในหมู่บ้านเท่านั้น ที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาจึงทำให้ข้อมูล ทำให้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นไม่ครอบคลุม และข้อมูลที่ได้รับส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชน จึงส่งผลให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด หรือไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนเท่าที่ควรตามที่ได้กำหนดไว้

จากปัญหาดังกล่าว ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ประชาชนประสบอยู่ให้ได้ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้น ถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเพื่อนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติ เจตนาธรรมที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ให้มีการพัฒนาในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในเขตของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 12 หมู่บ้าน จำนวน 6,927 คน (ที่มา: ทะเบียนราษฎรตำบลสุวรรณภูมิ, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในเขตของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 12 หมู่บ้าน ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ได้จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 378 คน

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 1) ผู้แทนผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 378 ชุด แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ มี 5 ข้อคำถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List), ตอนที่2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบล

สุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีลักษณะปลายปิด มีจำนวน 20 ข้อ และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 3 ข้อคำถาม แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 3 ข้อคำถาม

2.2 การตรวจเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาปรับปรุงตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.950

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยมีแหล่งที่มาของข้อมูล 2 แหล่ง คือ

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ใช้แบบสอบถามในการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 378 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เก็บตามความเป็นจริง

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่มีผู้วิจัยและเก็บรวบรวมเอกสารทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ การสืบค้นจากสารสนเทศและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ต้องการจะศึกษา แนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสนับสนุนงานวิจัยฉบับนี้ ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามกระบวนการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 378 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

4.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) หลังจากขอหนังสือจากต้นสังกัดของผู้วิจัยถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์แล้ว จึงทำการนัด เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญสัมภาษณ์ตามที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1.2 สถิติเชิงอนุมาน (Descriptive Statistics) สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

5.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด (Open ended Question) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และข้อเสนอแนะอื่น ๆ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis technique) ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยวิธีการ ดังนี้

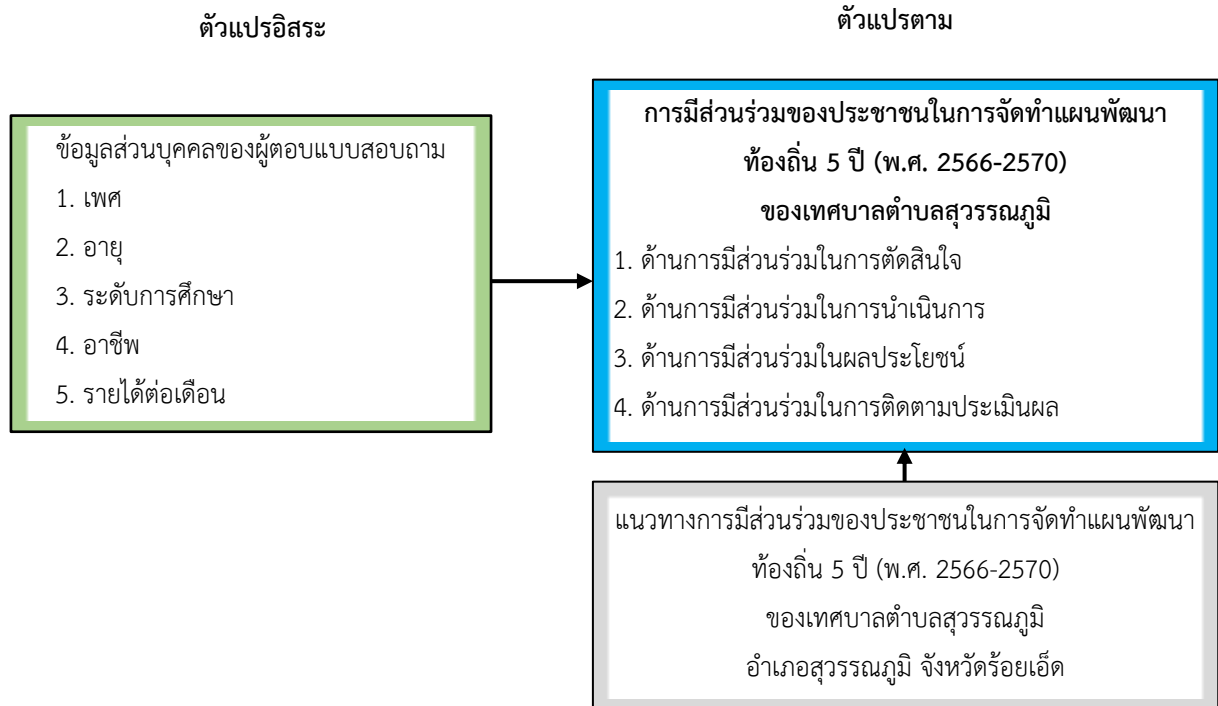
5.2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ

5.2.2 นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดการบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียงเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

5.2.3 วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

5.2.4 สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม			
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.59	0.50	มาก	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ	3.43	0.32	ปานกลาง	4
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.50	0.40	มาก	2
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	3.49	0.40	ปานกลาง	3
รวม	3.50	0.41	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมา

เรียงตามลำดับ คือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ 1 - 5

(n =387)

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	ค่า t	ค่า f	Sig.	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	1.57	-	0.36		✓
2	อายุ	-	1.57	0.36		✓
3	ระดับการศึกษา	-	30.81	0.02*	✓	
4	อาชีพ	-	14.92	0.00**	✓	
5	รายได้ต่อเดือน	-	21.91	0.03*	✓	

จากตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. =0.36) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. =0.36) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 ประชาชนที่ตามระดับการศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. =0.02*) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. =0.00**) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 ประชาชนที่ตามระดับการศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. =0.03*) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการวิจัย ผลการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ 1) จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในพื้นที่ของเทศบาลตำบล 2) ส่งเสริมให้ระดมกำลังในการมีส่วนร่วมปฏิบัติ ร่วมกันลงมือช่วยกันจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล 3) ส่งเสริมให้ร่วมกัน ประเมินและตรวจสอบเพื่อความก้าวหน้าในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล และ 4) ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและคุณธรรมผู้รักและหวงแหนท้องถิ่นของตนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีทั้งด้านที่อยู่ระดับมากและระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก , ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และ ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พระครูปลัดพิทักษ์ วิสุทฺโธ (ตะราชิ) (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนการพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของผู้วิจัย จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ในรายด้านสามารถอภิปรายผลการศึกษาในแต่ละด้านได้ ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นเรศ คนหลัก และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2566) ได้วิจัยเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสวรรภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุภัทรไชย ภาภักดี และคณะ (2566) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ เลิศชาย หอมหวน และ พิชัยรัฐ หมั่นดวง (2564) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาอาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาอาน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ปิยะมาศ สินธุพาศี (2562) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มี ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับ พรรณี บุนี และพิชิต รัชตพิบูลภพ (2564) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลไทรมา อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าในสังคมไทยมองว่าผู้ชายและผู้หญิง มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นเท่าเทียม บทบาทและหน้าที่สามารถทำได้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกใด ๆ จึงทำให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบล สามารถบริหารจัดการได้ทั้งชายและหญิงที่มีความสามารถเช่นกัน ประชาชนที่มีเพศต่างกันจึงมีระดับการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับ ธวัช วราสุนันท์ และ โชติ บดีรัฐ (2564) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางระกำ เมืองใหม่ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าประชาชนที่มีอายุน้อย หรือ ประชาชนที่อายุมากกว่าตามช่วงวัยมีแนวคิดและความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของการมีส่วนร่วม เพราะจากประสบการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละยุคสมัยต่างก็เน้นย้ำในการมีส่วนร่วมเป็นเสมอมา ตัวอย่างเช่น การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งตัวแทนผู้นำของตน

ซึ่งมีการเริ่มตั้งแต่สมัยอยู่ในชั้นเรียน จนถึงการทำงานในสถานที่ต่าง ๆ ไปถึงการระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ จึงทำให้เข้าใจถึงการมีส่วนร่วมสำคัญเพียงใด ประชาชนที่มีอายุต่างกันจึงมีระดับการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่สอดคล้องกับ ภัทรวรรณ วรเสฏฐ์ธำกูร (2562) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า ประชาชนที่ได้รับการศึกษาสามารถเข้าถึงได้ง่ายทั้งในสื่อการศึกษาต่าง ๆ ในโลกออนไลน์ และภายในชั้นเรียน และในกระบวนการศึกษานั้นต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน จึงทำให้ผู้ที่มีการศึกษาที่แตกต่างสามารถเข้าใจและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ก็ยังมีความคิดในแง่ของระดับการศึกษาที่คิดว่าการศึกษาในระดับที่สูงกว่า ต้องมีความรู้ที่มากกว่า เข้าใจมากกว่า และเก่งกว่า จึงทำให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจึงมีระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน

4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงไม่สอดคล้องกับ นราศักดิ์ ทองเกตุ (2564) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของประชาชนในเทศบาลตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในกิจกรรมของประชาชนในเทศบาลตำบล ไม่แตกต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันย่อมมีมุมมองและประสบการณ์สามารถเข้าใจและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีแย้มต่าง ๆ ตามความคิดเห็นที่ต่างกันออกไป ที่อาจเกิดจากประสบการณ์ของอาชีพ และหน้าที่การทำงาน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันจึงมีระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน

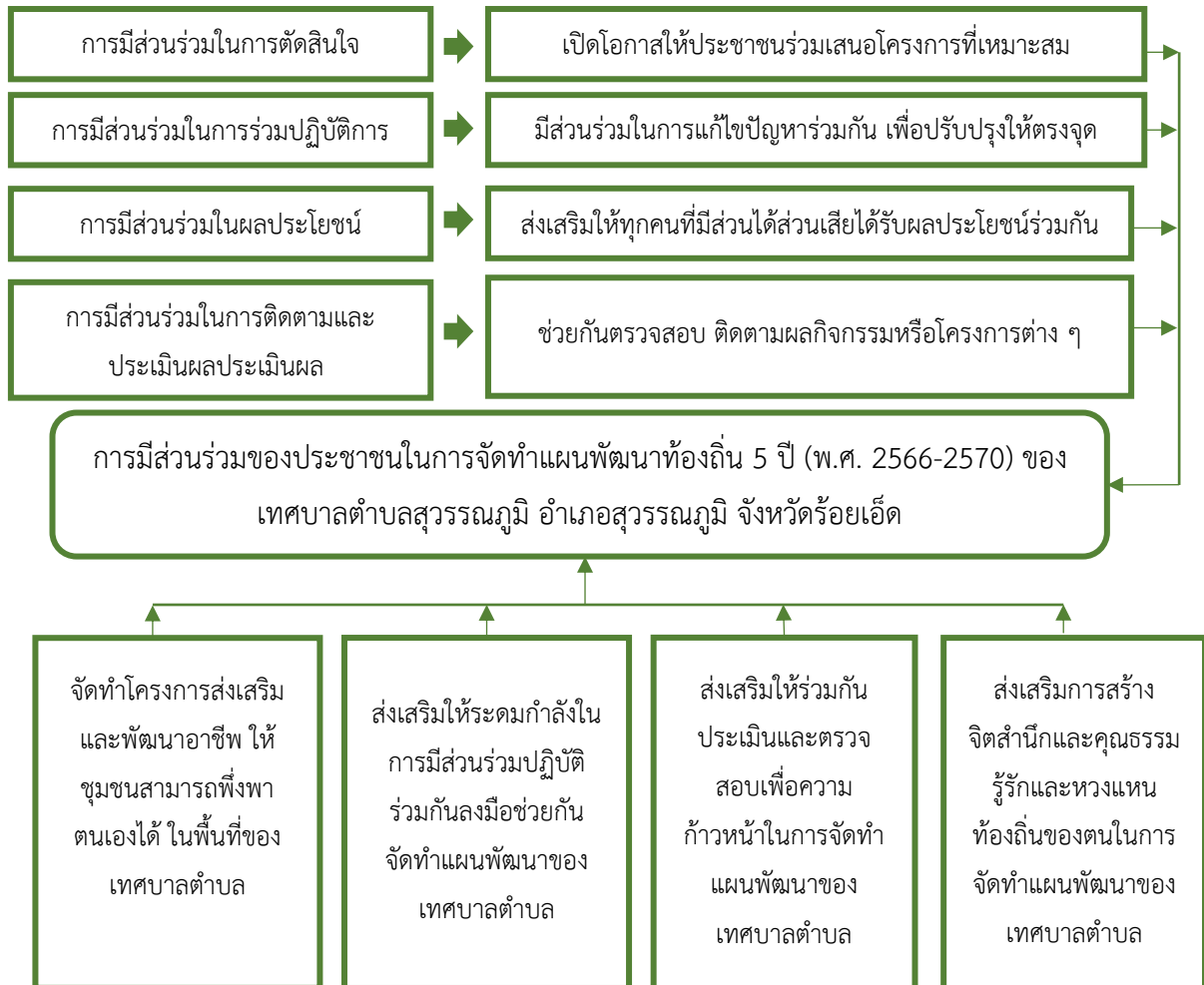
5) ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่สอดคล้องกับ ศราวุฒิ ดาวกรงแก้ว (2563) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชน : กรณีศึกษาเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนไม่แตกต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่าหรือน้อยกว่ากันย่อมเข้าใจเรื่องของการมีส่วนร่วมต่างกัน ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันสามารถเข้าใจและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่าน้อยกว่าอาจเจอประสบการณ์ในการหลือมล้ำที่ต่างกันจึงเกิดความคิด ความรู้และความเข้าใจต่างกัน ความหลือมล้ำที่ต่างกันเช่น โอกาสในการค่าใช้จ่ายในการเดินทางในการออกไปใช้สิทธิในการเลือกตัวแทนของตนเองในการทำหน้าที่เข้ามาพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น จึงอาจทำให้ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันจึงมีระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมปฏิบัติการในการจัดทำแผนโครงการ และสนับสนุนในกิจกรรม พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ของเทศบาลตำบลในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในพื้นที่

ท้องถิ่นของตนเอง และเกิดการรักและหวงแหน ทำให้รู้สึกว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน มีส่วนร่วมด้วยกันในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งประชาชนควรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแผนที่ตรงกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของประชาชน เพื่อบรรลุตามเป้าหมายของการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอธิบายเป็นองค์ความรู้ใหม่ ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมพบว่า ได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดี และเป็นที่น่าพอใจแต่ต้องเพิ่มเติมในด้านของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การแสดงความคิดเห็น เช่นการให้ความร่วมมือในกิจกรรมการประชุมต่าง ๆ ซึ่งที่ส่วนใหญ่ที่ผ่านมาการให้ความร่วมมือจะมีโดยหลักคือกลุ่มของทางผู้นำชุมชน และประชาชนบางส่วนเท่านั้น ทำให้ข้อมูลและปัญหา รวมไปถึงแนวคิดข้อเสนอแนะบางอย่างนั้นค่อนข้างน้อย การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ ยังไม่ตรงกับความต้องการและตรงประเด็นเท่าที่สมควรทำได้ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เทศบาลต้องเปิดโอกาสให้

ประชาชนเข้ามามีบทบาทหน้าที่ในส่วนนี้มากขึ้น ในเรื่องต่าง ๆ นโยบาย กิจกรรมในการพัฒนาให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบ เพื่อให้มองเห็นถึงสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนทุกคนได้รับร่วมกัน ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในทุกระดับเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนา เพื่อสร้างพลังร่วมมือ เป็นการกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สร้างความสามัคคี มีความคิดเห็นและมีส่วนร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ปลุกฝังการเป็นเจ้าของร่วมกันให้เกิดความรักความหวงแหนในผลประโยชน์ส่วนรวมร่วมกันเพื่อเป็นแรงกระตุ้นและแรงผลักดันในการปฏิบัติงานภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อชุมชน และการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในการจัดทำแผน ตามเป้าหมายของเทศบาลตำบลที่ได้วางไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการ จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนในด้านการเงินลงทุนหรือการเข้ามาปฏิบัติงานกับเทศบาลในโครงการต่าง ๆ ดังนั้นทางเทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ของทางเทศบาล เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนให้รักถิ่นที่อยู่และอยากที่จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนมากไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ามาเป็น “คณะกรรมการติดตามและประเมินผล” แผนพัฒนาสามปี ของทางเทศบาล ดังนั้นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเข้ามาแก้ไขปรับปรุง อาทิเช่น แต่งตั้งประธานชุมชนแต่ละชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผล เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยแบบคุณภาพ เพื่อเป็นการศึกษาในประเด็นที่แตกต่างออกไปและมีเนื้อหาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาปรับปรุงขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี ต่อไปและเพื่อให้ตรงตามความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองราชการส่วนตำบล. (2557). *ข้อมูลสภาพตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล*. ร้อยเอ็ด: กองราชการส่วนตำบล.
- ณัฐกานต์ จันนาค. (2556). *ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการงานทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร*. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยทองสุข).
- เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ. (2566). *ฐานข้อมูลประชากร*. สืบค้น 1 มีนาคม 2566. จาก <https://www.swnp.go.th/public/list/data/index/menu/1142>.
- _____. (2566). *แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566 – 2570*. สืบค้น 1 มีนาคม 2566. จาก <https://swnp.go.th/public/list/data/detail/id/3648/menu/1196/page/1/catid/2>.

- ธวัช วราสุนันท์ และ โชติ บดีรัฐ. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางระกำเมืองใหม่ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 6(2), 52-62.
- นราศักดิ์ ทองเกตุ. (2564). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของประชาชนในเทศบาลตำบลบ้านฝื่อ อำเภอบ้านฝื่อ จังหวัดอุดรธานี. *วารสารพุทธมอค์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกลิตาราม*, 6(2), 116-126.
- นเรศ คนหลัก และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ . (2566). การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่*, 7(5), 193-205.
- ปิยะมาศ สินธุพาชี. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมงกุฎทักษิณ*, 1(1), 21-37.
- พรรณี บุนี และ พิชิต รัชตพิบูลภพ. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลไทรมา อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. *Journal of Administrative and Management Innovation*, 9(3), 86-94.
- พระครูปลัดพิทักษ์ วิสุโท (ตะราสี). (2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนการพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. (รัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พระธวัชชัย สนดิธมโม (วรรณนาวิน). (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. (รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- ภัทรวรรณ วรเสฏฐ์ฐากูร. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์. (รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์).
- สุชาติ พริกเล็ก. (2564). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. (พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- สุภัทรไชย ภาภักดี, พระครูสุตวรธรรมกิจ, สยามพร พันธไชย และ พระพลากร สุ่มงคโล (อนุพันธ์). (2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 4(4), 50-70.
- อนวัช พงษ์ลิ้ม. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. (รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rdEd.). New York: Harper and Row.